

Месеца јуна, у 15./28. дан.

СЛУЖБА СРПСКИМ СВЕТИМ МУЧЕНИЦИМА

пострадалим за веру Христову од времена Светог великомученика кнеза Лазара до данас.*¹

На вечерњу:

Стихире на: „Господи возвах ...“, глас 6:

Гледаху с небеса српски светитељи, и сретаху душе нових мученика, својих потомака и својих сродника. Сретајући душе овако збораху: – О мили страдалци, више не тугујте, у небеском царству са нама ликујте!

Спаситељ унапред својима прорече: Због имена мога вас ће убијати, мислећи да тако вишњем Богу служе. Пророштво Господње на вама се стече: у мукама страшним погубише и вас, мученици дивни, мол’те Бога за нас.

Слава ... глас 6:

О, ви, мајке српске, о, ви децо драга, о, витези дивни, хиљаде, хиљада, вама смрт крвава ново је крштење, не водом но крвљу, – пуно очишћење. Крв праведна пере од грехова свију, и вид даје свету, јаче од очију – у вечноме царству ви примисте славу, ореол што краси мученичку главу.

И сада ... глас исти:

Због преступа Ева у мукама роди, злотвора Кајина што брата умори. Без греха и мука ти нам роди Спаса, прва и потања, што без мука роди, првог и потоњег – Творца и Судију, сва колена славе пречисту Марију.

Стихире на литији.

Слава ... глас 8:

Господ, свевидећи и небесне силе гледаше са гневом шта нељуди чине: злочин и поругу на српску светињу и гомиле живих ватром сажежене. О, страдалци српски, из свију времена, рајска вам се широм отворише врата. Ваша крв на земљи оста вапијући, а небо вам прими душе милујући. Громови су слаби бол ваш да објаве. Векови су кратки песмом да прославе. О, младићи мили, поднесите ударце, и прераном смрћу претекосте старце. О, дечице златна, скршени пупољци, о девојке красне, и витешки момци, именима вашим небо се позлати, а црква на земљи вечно обогати.

^{1*} Узето из „Србљака“ стр. 423-429, издање: Св. Архијер. Синод СПЦ, Београд 1986. год. Састав Св. еп. Николаја (Велимировића) Жичког и Охридског. Напомена: ова се служба код нас обично пева заједно са службом Св. кнезу Лазару. Видети комплетну службу у секцији: [Из других извора](#). (Примедба приређивача)

И сада ... **глас исти:**

Нисте ви једини, нисте ви првенци што вам главе красе мученички венци. Календар је препун вашијех предака, ви сте нова војска Христових јунака. Света војско неба, сад помози нама, са пресветом Мајком, вашим молитвама.

Стихире на стиховње, глас 6:

Христос умре за вас, а ви за њ умресте из кавеза смртог к небу узлетесте, крвници тугују, ви се радујете, с анђелима светим сада другујете.

Стих: У Бога се уздам, не бојим се; шта ми може учинити човек. /Пс. 55,12 и сл. 117,6/

Праведнима земља малу плату даје, зато се на небу вечним сјајем сјаје. Радујте се сада српски страдалници, кроз муке постасте рода светилници.

Слава ... глас исти:

Радујте се сада слободни од тела, духови бесмртни у небеском царству, Бог праведно плаћа дела и недела. Земљи повратисте што од ње зајмисте, рај и живот вечни духом наследисте.

И сада ... **глас исти:**

О, радуј се Дјево, славо мученика: твоје девојаштво, твоје материнство, Бог чудесно споји у свето јединство, да чудо кроз чудо људима заблиста, и спасење дође кроз Твог сина Христа.

Тропар, глас 8:

Због верности Богу и Божијој правди, пострадасте телом, земља се растужи, ал' спасосте душе, небо се весели, а преци се ваши распеваше небом, на капији раја сретосте вас с песмом: „Имена су ваша у књизи вечности, улазите у рај, децо бесмртности“. Ми на земљи, род ваш, кличемо вам у глас: мученици нови, молит се за нас.

Слава ... и сада ... глас исти:

Оштро гвожђе прође кроз Твог милог Сина, и у твоју душу зарони се, Мајко, свих матера боли постадоше Твоји. Сузе им одбрајаш, и крв деце њине на рукама твојим износиш пред Христа: – Достојни су раја, збориш му, Пречиста.

На јутрењу:

Сједалан први, глас 4:

О, ви децо српска, веселте се сада, с витлејемском децом, покланом некада, водом сте и крвљу крштени двојако, две небеске славе задобисте тако.

СВ. СРПСКИ НОВОМУЧЕНИЦИ

Слава ... и сада ... глас исти:

Јутарња се звезда усели у тебе, засија се свету небесним сијањем. Од Тројице Један из Тебе се јави, да од смрти, Дјево, избране избави.

Сједалан други, глас 3:

Не жалите живот, умрети се мора, цена ваше смрти од света је већа, мученици српски, тек сада сте живи: – небо вас светкује, земља вам се диви!

Слава ... и сада ... глас исти:

О, милосна Мајко милоснога Сина, исцели нам срце од многих горчина. Смиуј се и милост од Сина измоли, да помогне Србу боле да преболи, да боле преболи освету не тражи, да надом у Бога душу своју блажи, освета је Божја, није наше дело, дај нам да будемо Христови свецело. О, милосна Мајко милоснога Сина, исцели нам срце од многих горчина.

Величање Св. кнезу Лазару.*²

Прокимен, глас 4:

Много невоља праведник има, али га од свих Господ избавља. /Пс. 33,20/

Канон, глас 8. Подобан: Крест начертав Мојсеј ...

Песма 1. Ирмос:

Ево Господа с војскама иде, с хиљаде светих анђела својих, да суд учини и грешне покара, а праведним живот вечни дарује. /сл. Јд. 1,14 и 15/

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

У небеском царству од свих угодника нико није већи од вас мученика: за Христову љубав и веру падосте, и кроз смрт недужну у рај се узнесте.

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

На небу вас чека небесна одећа од Тројичног Бога верним дарована. Нико вашу радост неће помутити нити вашу славу икад помрачити.

Припев: Пресвета Богородице, спаси нас!

Бог на небу Отац, ти на земљи Мајка; јединственог Сина, Спаситеља света. У Теби красота, кроз Тебе спасење, и кајање грешних и ново рођење. Слава ти и хвала, надо самртника, о, пресвета Дјево, снаго страдалника.

Песма 3. Ирмос:

^{2*} Оно гласи: **В**еличамо те свети и праведни, кнеже србски Лазаре, и поштујемо свети (с)помен твој, јер ти молиш за нас Христа, Бога нашег(а). **Псал(а)м из(а)брани: Блажен** (је) човек који се боји Господа ... (Примедба приређивача)

Ја сам алфа и омега, почетак и свршетак, – говори Господ који јесте и који беше, и који ће доћи, – Христос Сведржитељ. /Откр. 1,8/

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

Христовим рођењем спустило се небо, славним вазнесењем уздигла се земља. Два супротна света Господ уједини, и крвљу и духом, да с' не разједини.

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

Православна Црква, мајка у црнини, гледа своју децу – покошено цвеће, па вапије Богу: Господе упокој, даруј венце славе овој деци мојој!

Припев: Пресвета Богородице, спаси нас!

О, Маријо блага, ти ублажи ране, у свакоме дому широм земље српске, где се просу крвца нових мученика – седамсто хиљада убијених Срба. Седмоструко тол'ко зацрњених тугом, удовица, мајки и деце нејаке. Прослави умрле а утеши живе; благослови праве, а покарај криве.

Песма 4. Ирмос:

Који победи он ће се обући у хаљине беле. Нећу избрисати име његово из књиге живота, и признаћу име његово пред Оцем мојим и пред анђелима његовим. /Откр. 3,5/

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

Злотвори и свети умиру једнако, по смрти се деле на супротне стране. Дела ће се јавит' и правда изрећи, од тог суда неће ниједан утећи.

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

Језиком громовним Судија ће рећи: – Идите, проклети, у огањ, вечити, а благословени у спремљене дворе! – И свако ће тада своме месту поћи.

Припев: Пресвета Богородице, спаси нас!

Гонитељ демона, рушитељ идола, кроз Тебе нам дође, о, Маријо Дјево, да истреби трње и посади цвеће. Кроз Њега истину, пут и живот знамо. Њему се клањамо а Тебе певамо.

Песма 5. Ирмос:

Кога Господ љуби онога и кара и поучава страдањима многим. Постарајте се за душу, људи и браћо, и покајте се. /сл. Откр. 3,19 и Јевр. 12,6а/

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

У смрт Адам води, а Христос у живот, пут греха у пак'о, пут вере у небо. Мученици српски, себе не жалисте, и муком за Христа небо задобисте.

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

Шта су наши дани, шта земне радости? Мехури на води што их талас носи. Мехури се ниште о камене скале. Тако наше време о вечне обале.

Припев: Пресвета Богородице, спаси нас!

У светој љубави истина се гнезди, Ти си света љубав, о, Мајко истине. Из љубави свете истина се јави. Из Тебе се роди Господ са висине, један од Тројице и Син и Месија. Људима кроз тебе сунце се засија.

Песма 6. Ирмос:

Који победи, даћу му да седне са мном на престолу моме, као што ја победих и седох с Оцем мојим на престолу Његовом. */Откр. 3,21/*

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

У сукобу праве и неправе вере, ви муке поднете без броја и мере. Само трнов венац даје венац славе, ви за праву веру положисте главе.

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

Кратовац у огњу, Авакум на коцу победу однесе над полумесецом. О страдалци нови, под хумкама влажним, победа је ваша над хришћанством лажним.

Припев: Пресвета Богородице, спаси нас!

Све лепоте бајне: пролећа и лета, и јесени зреле и белогa снега, све красоте неба и поднебног света – видеше у Теби духовни песници, од Бога изабраној пречистој Девици, Ми њихове речи крвљу печатисмо, Тебе и твог Сина крвљу сведочисмо. И једно и друго небесима дика: и песма песника и крв мученика.

Кондак, глас 8:

Нека хвале Бога поља и ливаде и зелене горе, долине убаве, валовите реке и пећине мрачне што невином крвљу поливене бише, светом крвљу мноштва српских мученика – вредних домаћина и храбрих војника, младића и деце и девица чедних. Нека хвале Бога и немуште твари, Господа што светом целим господари.

Песма 7. Ирмос:

Тајновидац Јован виде звери многе ратујуће на јагње Божје. Јагње ће их Божје победити, – Цар над царевима, Христос свесилни. */сл. Откр. 17,14/*

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

Младост од старости један тренут дели, гроб никог не пита шта му душа жели. Нит' гроб душа пита, нит' се с гробом среће, из телесног гроба у небо одлеће.

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

О, позвани гости пира небеснога, мученици српски, духа пламеног; презирући људску нискост и мучења, одлетесте на пир рајски без доцњења.

Припев: Пресвета Богородице, спаси нас!

У роду без славе Ти се нађе славна, о пречиста Дјево, славо православна; превечни Спаситељ кроз Тебе нам стиже, небо к земљи спусти, земљу к небу диже. Уздиже у небо српске мученице: мајке и старице и красне дјевице. О Маријо Дјево, божанствена лица буди вођа у рај нових мученица.

Песма 8. Ирмос:

Последње царство виде Данил на рушевинама свих царстава грешника̄, виде и Духом Божјим прорече: свеци Вишњегга преузеће царство, и држаће га до века. */сл. Дан. 7,27/*

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

Одосте нам српски млађани отроци ал' мучења вашег осташе сведоци. Сведочиће деца изгинулог робља и безбројна српска мученичка гробља.

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

Дан ће да објави што ноћ црна крије никад грех у мраку без сведока није. А на суду страшном кад васкрсну мртви, седамсто хиљада сведочиће жртви.

Припев: Пресвета Богородице, спаси нас!

Крвљу Твога Сина свак се освећује ко се са љубављу њоме причешћује. Причешћени Срби крв своју дадоше, Отаџбину своју двојно освешташе. Нек' синови знају и унуци чују земљу своју свету ко светињуштују. О Богородице, наша мила Мати, под твоје окриље потомке прихвати.

Песма 9. Ирмос:

Анђелска васиона на небеси и народи праведни на земљи певају ти похвале! Радуј се, Дјево Пречиста, доме мудрости Божије, Ти нам роди Спаса Христа, Њему се клањамо, Тебе величамо.

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

СВ. СРПСКИ НОВОМУЧЕНИЦИ

Прошле су вас муке и болови тешки, сада сте у царству и светлости мира, мученици српски, синови витешки. Прошли су призори ужаса и срама, каквих свет не виде од неронских дана.

Припев: Свети српски мученици, молите Бога за нас!

Вода порумени, снег се зацрвени од премноге крви српских мученика. О, Васкрсли Христе, о Царе царева, осуши нам сузе, прими српске жртве где се вечно живи и вечно се пева.

Припев: Пресвета Богородице, спаси нас!

Увенчана славом, о преблага Мати, своју дивну милост нама не ускрати. Смилуј се на децу српских мученика, смилуј се на земљу српских заточника. Опроштај измоли од Сина Твојега, о света Пречиста, чистија од свега.

Свјетилан, [глас 8]:

Пролазне су муке а вечита плата, зло је кратког века, вечита је правда. Нико није блажен ко без Христа живи и нико несрећан ко за Христа страда. Мученици српски, венце задобисте, ви горчине пехар до дна искаписте.

Слава ... и сада ... [глас исти]:

Син Божији, Дјево, из Тебе се роди да свет препороди, да све добру води, да чудеса твори и милост учини и људе без броја Оцу свом усини. Међ' кћерима људским многе бежу славне али слави Твојој нема славе равне.

Стихире на: „Хвалите ...“, глас 6:

Да хвалимо Бога силног у милости, да хвалимо Бога милосног у сили. Хвалите га Срби и стари и млади: Божијом се силом показасте силни, Божијом милошћу постадосте славни – хвалите га Срби велики и мали. Гледајућ' у Бога с пута не скренусте, ниг' у муци другу леђа окренусте. Хвалите га људи и мртви и живи – домаћин јс свега свуд на Својој њиви.

Да хвалимо Бога светог у светињи – хвалите Га сложено српски светитељи. Да хвалимо Бога доброг у доброти – хвалите Га редом српски добротвори. Да хвалимо Бога страшнога у правди – хвалите Га многи српски мученици. Ко год Бога хвали, Бог му молбе чује, и живот, и здравље и мир му дарује.

Слава ... и сада ... глас 4:

Наднеси се лицем над постељу болних, стави благу руку на чело невољних, лице Твоје – светлост у тами страдања, рука Твоја – мелем у часу јецања. Најсветлијег лица, најнежније руке, Мајко над мајкама, ублажи нам муке.

Изворник:

СРБЉАК

ΣΕΡΒΙΑΚΟΝ

ANTOLOGION SERBORUM SANCTORUM

[стр. 423 - 429]

Издаје:

СВЕТИ АРХИЈЕРЕЈСКИ СИНОД

СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

Београд, ул. Краља Петра I бр. 5

Припремио и уредио:

ЕПИСКОП РАШКО-ПРИЗРЕНСКИ

ПАВЛЕ

Рецензент:

ЕПИСКОП БРАНИЧЕВСКИ

ХРИЗОСТОМ

Припремио за штампу:

ГРАДМИР СТАНИЋ

Књига умножена у Заводу за умножавање
при Светом архијерејском синоду
у Српској патријаршији у Београду
1986. године у 2.000 примерака